

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: NM-9P/30/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3523200564
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2023:3523200564.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o mal. A. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, a mal. A. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, deti rodičov matky C. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, bytom D. XX, a otca E. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XXX, t.č. v G. A. H. E. (otec pozbavený rodičovských práv), dieťa v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o návrhu otca detí na úpravu styku s deťmi a na odňatie detí zo starostlivosti matky a ich umiestnenie v zariadení takto

rozhodol:

- I. Súd návrh otca na úpravu styku s mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, a mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, zamietla.
- II. Súd návrh otca na zverenie mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, a mal. A. B., nar. XX.XX.XXXX, do ústavnej starostlivosti zamietla.
- III. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Otec detí sa podaným návrhom domáhal, aby bol upravený jeho styk s oboma deťmi. Uviedol, že sa nachádza vo výkone trestu, styk mu bol odopretý, avšak pomery a situácia sa vážne zmenili. Deti boli odňaté zo starostlivosti matky z dôvodu trestného stíhania a vyšetrovania ich matky za trestný čin mravnej výchovy a riadne staranie sa o deti. Na deťoch mu záleží a chcel by sa aspoň formou styku s deťmi podieľať na ich napredovaní a zároveň sa zaujímať o ich rozvoj. Vyživovaciu povinnosť sa snaží si plniť podľa možností. Kontakt s deťmi by mohol udržiavať aj následne po prepustení z výkonu trestu.

2. V priebehu konania navrhol otec detí umiestnenie detí do ústavnej starostlivosti, nakoľko podľa jeho názoru matka strieda partnerov ako kolotoč, rozprával sa s inými väzňami v ústave a tí mu potvrdili, že im bolo v ústave lepšie ako u vlastných rodičov.

3. Matka detí s podaným návrhom nesúhlasila. Uviedla, že je s deťmi v kontakte, pravidelne si píše, volajú (deti boli v čase prvého pojednávania umiestnené v zariadeniach). S A. je v kontakte každý deň, drží sa, polepšil si známky. A. v kolektíve prosperuje. Nechce, aby sa deti s otcom stretávali, deti sa na otca nepýtajú, nespomenú si na neho. Výživné jej exekútor poslal vo výške 26,-EUR. Kontakt detí s otcom by na nich nemal dobrý vplyv, nechce, aby deti robili to isté, čo ich otec. Syn A. vedel, čo sa stalo v súvislosti s ďalšou dcérou, myslel si, že je to normálne. Deti nechcú o otcovi ani počuť.

4. Kolízny opatrovník žiadal návrh otca zamietnuť. Uviedol, že otec je pozbavený výkonu rodičovských práv a povinností. Nevie si predstaviť, ako by mohol byť otec nápomocný vo výchove detí. Deti nikdy neprejavili záujem o otca, naopak, takýto kontakt by mohol byť pre ne skôr stresujúci, traumatizujúci, keďže boli svedkami násilného správania otca.

5. Súd vykonal dokazovanie podaným návrhom, výsluchom rodičov, správou kolízneho opatrovníka, správami A. I. J. zo dňa 30.06.2023, správou K. L. K. K. zo dňa 03.07.2023 a zo dňa 04.08.2023.

6. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 11.06.2015 č.k. 9P/235/2014-69 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené. Maloleté deti pochádzajúce z manželstva – K. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, mal. K. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, mal. A. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, mal. A. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, a mal. A. B., nar. dňa XX.XX.XXXX, boli zverené do osobnej starostlivosti matky. Nad výchovou detí bol nariadený dohľad. Súd otcovi detí zakázal styk s deťmi a zároveň uložil otcovi detí povinnosť prispievať na ich výživu.

7. Otec detí je v súčasnosti vo výkone trestu odňatia slobody.

8. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 23.07.2020 č.k. 11P/6/2020-25 súd pozbavil otca detí rodičovských práv a povinností k mal. deťom K. B., nar. XX.XX.XXXX, A. B., nar. XX.XX.XXXX, A. B., nar. XX.XX.XXXX, A. B., nar. XX.XX.XXXX.

9. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 19.12.2022 č.k. 9P/81/2022-20 súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým mal. A. B. a mal. A. B. dočasne zveril do I. B. A. M. N. O.. Matke uložil povinnosť detí do starostlivosti Centra pre deti a rodiny odovzdať.

10. Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 23.03.2023 č.k. 9P/42/2023-25 súd nariadil neodkladné opatrenie, na základe ktorého bol maloletý A. B. zverený dočasne do A. I. J. za účelom stanovenia odbornej diagnostiky. Čas trvania neodkladného opatrenia bol určený v rozsahu 3 mesiace od odovzdania dieťaťa.

11. Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 28.08.2023 č.k. 76P/38/2023-11 bolo nariadené neodkladné opatrenie, na základe ktorého bol maloletý A. B. zverený dočasne do starostlivosti N. I. P. a došlo k zrušeniu neodkladného opatrenia nariadeného Uznesením Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 19.12.2022 č.k. 9P/81/2022-20 vo vzťahu k maloletému A..

12. Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 05.05.2023 č.k. 9P/63/2023-18 č.k. 76P/38/2023-11 bolo nariadené neodkladného opatrenie, na základe ktorého bol maloletý A. B. zverený dočasne do starostlivosti K. L. K. K. - I. B. A. M. N. K., a to na dobu 3 mesiacov.

13. Uznesením Okresného súdu Trenčín zo dňa 07.07.2023 č.k. 76P/11/2023-7 súd zrušil Uznesenie Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 19.12.2022 č.k. 9P/81/2022-20 v časti, v ktorej bol maloletý A. B. zverený dočasne do I. B. A. M. N. O. a v časti, v ktorej bola matke maloletého A. uložená povinnosť odovzdať maloletého A. do dočasnej starostlivosti I. B. A. M. N. O..

14. Maloletý A. sa tak v súčasnosti nachádza v starostlivosti matky a maloletý A. je umiestnený v N. I. P.. S otcom sa nestretávajú. Otec sa domnieva, že môže byť pre deti prínosom pri ich výchove a z tohto dôvodu žiada úpravu styku s deťmi napriek tomu, že je pozbavený výkonu rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

16. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

17. Podľa § 25 ods. 1 a 2 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

18. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 06.04.2023 vyplýva, že otec detí spáchal trestný čin zameraný proti ochrane svojich detí, za ktorý bol právoplatne odsúdený. Vo výkone trestu nedošlo u otca k uvedomeniu si nesprávneho správania sa voči deťom a ani k zmene jeho postoja k deťom či k oľutovaniu skutku. Nie je v záujme detí, aby sa s otcom akýmkoľvek spôsobom kontaktovali.

19. Zo správy A. I. J. zo dňa 30.06.2023 vyplýva, že mal. A. má vybudovaný pozitívny vzťah k mame. Vzťah s bratom vníma skôr ako ambivalentný, a to najmä z dôvodu častých vzájomných konfliktov a potreby A. brata mať nad ním kontrolu. K sestre A. má A. skôr negatívny vzťah. Vzťah k otcovi vníma A. negatívne. O otcovi sa spontánne nevyjadruje, s výnimkou rozhovorov zameraných na zážitky z domáceho prostredia. V tejto súvislosti A. verbalizuje zážitky fyzických útokov zo strany otca voči nemu, súrodencom a matke a vníma ich negatívne. Zároveň vyjadruje sklamanie z aktuálnej rodinnej situácie a ako jednu z hlavných príčin uvádza práve správanie otca v domácom prostredí. Voči otcovi prežíva výrazný pocit krivdy. Vzhľadom na výrazne traumatizujúci charakter zážitkov A. vyplývajúcich aj zo vzťahu s otcom a vzhľadom na súvisiace možné ohrozenie ďalšieho vývinu maloletého zariadenie možnosť kontaktu s otcom aktuálne neodporúča.

20. Zo správy K. L. K. K. vyplýva, že pobyt v zariadení plnil u A. svoj účel, došlo k stabilizácii v rámci prežívania a správania. V priebehu pobytu maloletého v zariadení nezaznamenali výraznejšie problémy s rešpektovaním autorít, nevyskytli sa ani žiadne neprimerané sexuálne prejavy alebo agresívne správanie voči ostatným chlapcom v zariadení. Zo psychologickéj diagnostiky vyplýva, že ide o dieťa so známami traumatizácie, čo má negatívny dopad na reguláciu emócií, vzťah k sebe a k okoliu. O otcovi sa A. vyjadruje spontánne iba minimálne. V určitých situáciách sa vyjadroval, že sa mu vracajú negatívne spomienky na osobu otca, následne bol plačlivý. Udával fyzické násilie zo strany otca, neprimerané tresty, konflikty rodičov. Udával, že od otca opakovane dostal listy, ktoré však nechcel čítať a radšej ich roztrhal. V kontakte bol s matkou, neprejavoval spontánny záujem o kontakt s otcom. Vzhľadom na citlivosť rodinných okolností, ktoré súviseli s umiestnením otca do výkonu trestu a prítomné známky traumatizácie mal. A., zraniteľnosť osobnosti, odmietanie kontaktu s otcom v predošlom období je potrebné pristupovať citlivo k styku s otcom a je potrebné rešpektovať stanovisko maloletého.

21. Z ďalšej správy tohto K. zo dňa 04.08.2023 vyplýva, že matka predstavuje pre A. vzťahovú osobu, na druhej strane je vzhľadom na potrebu bezpečia u mal. A., predvídateľnosti a stability nevyhnutné zo strany príslušných orgánov podrobne zvážiť schopnosti a možnosti matky tieto potreby napĺňať. V opačnom prípade hrozí pokračovanie v preťažovaní osobnosti s negatívnym dopadom na ďalší vývin.

22. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k jednoznačnému záveru, že styk otca s deťmi nie je v ich záujme. Ako bolo konštatované už v Rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 23.07.2020 č.k. 11P/6/2020-25, otec detí bol rozsudkami súdu uznaný vinným z pokračovacieho zločinu sexuálneho zneužívania, ktorého sa dopustil vo vzťahu k dcéram K. a K. a tiež zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby, ktorého sa dopustil voči manželke a deťom pochádzajúcim z manželstva rodičov. Deti boli zjavne svedkami fyzických útokov ich otca, žili v prostredí, ktoré je absolútne nevyhovujúce pre výchovu detí a v strachu. Deti odmietali aj v predchádzajúcom období kontakt s otcom, odmietali čítať jeho listy, utekali z miestnosti, keď sa ich na otca niekto opýtal. Je zrejmé, že konanie otca z obdobia, keď spolu všetci žili v deťoch zanechalo stopy, ktoré nie sú trvalo zmazateľné. Je zrejmé, že terajšie správanie detí je len výsledkom toho, v akom prostredí dlhšiu dobu žili. Je odsúdeniahodné z morálneho hľadiska, ak sa rodič správa takým spôsobom, že to u detí následne vedie k trvalým životným traumám. Napriek poskytovanej odbornej pomoci si obe deti následky správania svojho otca poniesú so sebou po celý život, pričom je všeobecne známe, že sa v dospelosti u detí, ktoré prežijú podobné udalosti opakuje rovnaký spôsob správania, aký zažili v detstve, teda často opakujú negatívne správanie svojich rodičov. Aj keď otec detí uvádza, že chce ukázať deťom, že sa zmenil a vie si priznať chybu, v skutočnosti by stretnutia detí s otcom viedli iba k ďalšej traume a ohrozeniu ich ďalšieho vývoja. Otec detí sa nemôže domnievať, že šmahom čarovného prútika sa zahoja staré rany a deti ho budú mať rady. V záujme detí je, aby vyrastali v pokojnom prostredí, bez stresov, negatívneho konania.

Nie vždy je vhodné, aby sa deti so svojimi rodičmi kontaktovali, naopak, v prípade A. a A. je potrebné, aby k styku s ich otcom neprichádzalo. Práve z tohto dôvodu boli otcovi odňaté jeho rodičovské práva a povinnosti. Podľa názoru súdu si otec absolútne neuvedomuje, čo svojím správaním deťom spôsobil a nie je schopný ani riadne svoje konanie oľutovať. Za tejto situácie osočuje dokonca matku detí, ktorá, i keď určite nie je ideálnou matkou a jej rodičovské schopnosti sú limitované, je pre deti oporou a ich vzťahovou osobou. O deti sa podľa svojich schopností snaží starať, je s deťmi v pravidelnom kontakte a chce im pomôcť.

23. Počas konania navrhoval otec detí tiež odňatie detí zo starostlivosti matky a ich umiestnenie do zariadenia. V skutočnosti len všeobecne poukázal na striedanie partnerov u matky a tiež na alkohol a drogy v jej domácnosti. Z vyjadrenia kolízneho opatrovníka však vyplýva, že do rodiny chodia pravidelne, intenzívne, matku v domácnosti navštevuje dokonca aj jej vnúča. V rodine všeobecne problém s alkoholom bol, avšak u matky nie. Maloletý A. po návrate zo zariadenia riadne funguje, teší sa do školy a chce vytrvať. Za tejto situácie a tiež pri zohľadnení, že mal. A. je stále v zariadení súd považuje návrh otca na umiestnenie detí do zariadenia za neopodstatnený. U matky je stále realizovaný dohľad, ak by sa teda vyskytli problémy v jej starostlivosti, je príslušný úrad schopný včas zakročiť. Preto i tento návrh otca bol v celom rozsahu zamietnutý.

24. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trenčín písomne v troch vyhotoveniach. Tí účastníci, ktorí sa práva podať odvolanie vzdali, odvolanie podať nemôžu.

V prípade podania odvolania sa v odvolaní uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.